

Thu Về Hương Gió Bay

Vậy mà trời đã vào thu. Ở miền rừng núi này trời bắt đầu thu vào cuối tháng tám, khi không gian chợt se lạnh vào mỗi sáng bước ra ngoài. Đáng lẽ tôi đã không hề hay biết, nếu sáng nay không chợt nhìn thấy những chiếc lá đỏ ối nằm rải rác trên con đường trải đá xanh từ thiền đường lên nhà Chuyển Hóa. Tôi ngược lên nhìn rừng bắt đầu chuyển thu. Có một cây, ngày hôm qua chỉ có một vài chiếc lá đổi màu, vậy mà sáng nay đã có vài chục chiếc lá đỏ. Cuối tháng tám, vậy mà trời đã vào thu.

Sáng nay con đường đi phủ kín sương mù. Tôi lắng nghe tiếng những bước chân của mình trên những viên đá nhỏ. Rừng ở đây cao và xanh. Có những buổi sáng, sương mù quện phủ ôm trùm rừng núi, che kín con suối nhỏ. Mùa thu, không gian chứa đựng thời gian, đẹp nhiệm màu. Bạn biết không, mùa Thu thế nào tôi cũng phải về có mặt nơi này để “*bước trên thật địa và thờ giữa chân không.*” Để rừng lá chín cây ngoài kia có thể ấp ủ và làm chín thêm tâm hồn mình.

Là Nơi Nương Tựa

Có những buổi sáng sống ở đây, tôi dậy sớm pha một tách cà phê, ngồi trong căn phòng gỗ nhìn ra không gian ngoài kia. Ở đây tôi thấy cái gì cũng mới, trời mới, đất mới, cỏ cây mới... Tôi thích cái không gian xanh cao và rộng mở ở nơi này. Sống ở đây thì làm sao tâm hồn mình có thể nhỏ nhoi được bạn nhỉ! Thiên nhiên có khả năng nuôi dưỡng và chữa lành những vết thương trong ta rất nhiệm màu, nếu ta biết tiếp xúc với chúng. Một ngày mùa thu vừa chớm về trên những cánh rừng, ngồi trong căn nhà gỗ, bên ngoài kia có lá, có sương, có sớm mai, có trời xanh mây trắng, có tiếng chim gõ mõ đâu đó vang vang... Thiên nhiên có thể là một nơi cho chúng ta quay về nương tựa rất an ổn.

Mà tôi nghĩ, chúng ta cũng là một phần của thiên nhiên nữa, và là một phần rất quan trọng. Như tảng đá núi, như ánh nắng, áng mây, như rừng cây xanh mát... sự an lạc và vững vàng của ta cũng có thể là một nơi cho người khác nương tựa, là nguồn hạnh phúc cho những người chung quanh. Hạnh phúc và sự tu tập của ta có thể làm một dòng suối trong hơn, một chiếc lá xanh hơn, và có thể giúp cho một người nào đó bớt khổ đau hơn.

Có lần tôi được nghe kể về một thiền sư tiếp một người bạn đến thăm. Vị thiền sư bắt một ấm nước nóng pha trà đãi khách. Và cả hai người cùng ngồi với nhau trong thinh lặng uống trà. Tách trà ấm áp trong lòng bàn tay. Đến giờ, người khách đứng dậy cáo từ ra về. Ông nói cuộc gặp gỡ rất là hạnh phúc, mặc dù không ai nói một lời nào. Mà thật vậy, khoác một chiếc áo ấm, đi giữa một rừng thu có màu sắc trên đầu, và thảm lá sặc sỡ dưới chân, ta có cần phải nói gì thêm không! Ngồi yên cạnh một con suối tĩnh, nghe tiếng suối chảy êm cũng có thể làm tâm hồn ta được tĩnh lặng. Và tôi biết chắc rằng, nếu ta được ngồi gần một người có nhiều an lạc, chắc rằng ta cũng sẽ được hạnh phúc và tươi mát lây. Chúng ta cũng có thể là một thiên nhiên xanh, là một bóng mát cho nhau.

Tung Đóm Lửa Vào Lòng Khe

Đêm qua trong buổi công phu tối, chúng tôi sáu người ngồi thiền với nhau trong thiền đường Suối Tịnh. Trời mát lạnh, chúng tôi mở toang những cánh cửa sổ. Rừng núi khuya có tiếng kêu của muôn loài thú. Núi rừng ban đêm như bừng sống dậy và rất sinh động. Tôi có cảm tưởng mình đang ngồi yên giữa rừng sâu, như ngàn năm trước một lần nào đó có một người vào một đêm trăng sáng, có chút gì hoang sơ và nguyên thủy. Trong thiền đường chỉ có ánh sáng của hai ngọn nến nhỏ. Ta quay về tìm lại cái gì đó rất xa xưa và nguyên thủy của chính mình. Tung một đóm lửa nhỏ xuống lòng khe núi, để thấy con nước vẫn muôn đời đi về rất hạo nhiên. Tôi ngồi yên, chung quanh tôi được bao bọc và che chở bởi tầng thân. Giờ ngồi thiền qua thật nhanh, thấy thật ngắn. Trời đêm nay không có trăng và sao. Chúng tôi nắm tay đi với nhau trở về nhà Chuyển Hóa. Có những hạnh phúc rất đơn sơ và sâu sắc như một lời kinh.

Sống giữa thiên nhiên, dường như những giác quan của ta cũng trở nên bén nhạy hơn. Tôi có thể ngồi yên và nghe được âm thanh của rừng lá đổi màu, nghe được màu của gió, cảm nhận được sự sống chuyển mình trong cây cỏ. Quen sống giữa phố thị, bị giới hạn trong bốn bức tường, trong những phương tiện "truyền thông" của cell phones, e-mails... bạn biết không, chúng ta vô tình tự đóng kín và cô lập sự sống của mình lại mà không hay. Trong cuộc vô thường của đời sống, có bốn mùa thay đổi, có chuyện tử sinh, có trăm-hạnh-phúc và ngàn-khổ-đau, có những ngày mưa và tháng nắng, được nắm tay đi với người thân thương trong những bước chân thanh thoi trên con đường có lá, có sương sớm là một hạnh phúc lớn. Và trên đầu chúng tôi mặt trời sẽ lên.

Không Thể Nào Cô Đơn

Trong khóa tu vừa qua, có một người bạn bảo với tôi rằng, chị ta cũng ưa thích thiên nhiên lắm chứ, nhưng nếu bắt chị sống một mình thì chị sẽ cảm thấy buồn chán và cô đơn lắm. Tôi nghĩ đó không phải là riêng chị mà có lẽ là tâm lý chung của đa số chúng ta trong thời đại này, những người sống giữa một kỷ nguyên của sự tiêu thụ! Nhưng không phải ai cũng vậy, tôi muốn đọc cho bạn nghe những lời này của ông Henry Thoreau, "*Người ta thường bảo tôi rằng, 'Ông sống một mình trong rừng như vậy chắc là cô đơn lắm, nhất là vào những ngày mưa hay tuyết, và những đêm khuya.' Tôi muốn trả lời với họ rằng, trái đất mà chúng ta đang sống đây chỉ là một điểm nhỏ bé trong vũ trụ. Như vậy thì khoảng cách giữa chúng ta với nhau trên quả đất này có là bao nhiêu? Tại sao tôi lại phải cảm thấy cô đơn? Có phải trái đất của chúng ta đang nằm ở giữa dãy ngân hà không? Khoảng cách nào trên mặt đất này lại có thể ngăn cách hai người khiến họ cảm thấy cô đơn? Tôi không cô đơn hơn một đóa hoa rừng hay một cánh bồ-công-anh (dandelion) giữa một đồng cỏ mênh mông, hoặc một lá đậu, hoặc một con chuồn chuồn, hay một con ong đất. Tôi không cô đơn hơn một con suối vắng, một chiếc chong chóng gió đứng chơ vơ giữa cánh đồng, hoặc ngôi sao bắc đẩu, một ngọn gió từ phương nam, một cơn mưa tháng tư, hoặc tuyết tan vào tháng giêng, hay một con nhện đầu tiên trong một ngôi nhà mới."*

Cô đơn cũng chỉ là một ý niệm mà thôi. Tôi thấy, chúng ta tuy sống giữa phố thị ồn ào và náo nhiệt, tuy ta không bao giờ một mình (alone), nhưng chúng ta có thể rất cảm thấy cô đơn (lonely).

Chúng ta cô đơn trong những muộn phiền và khó khăn riêng tư của chính mình. Có ai là biết và có ai là thật sự hiểu ta! Và nếu ta không có khả năng cởi mở được với những gì đang có mặt chung quanh mình, thì ở đâu cũng vậy thôi, ta sẽ cảm thấy cô đơn lắm. Nơi tôi về thật may mắn, tôi có một thiên nhiên tươi mát và có một tầng thân, tôi không thể nào cô đơn.

Để Lại Cho Nhau

Vậy mà trời đã vào thu rồi đó, vậy mà ngày tháng lại cứ lẳng lẳng đi qua không chờ đợi gì ta. Đọc bài chia sẻ của chị Diệu Ngọc về cháu Diệu Tâm, tôi thấy những đứa con của mình nay đã lớn lên rồi. Chúng bắt đầu bước vào tương lai với những hành trang mà cha mẹ đã gửi gắm trong năm tháng qua. Chúng sẽ đi qua những con đường mà chúng ta đã đi và đang đi, và đã có một đôi lần vấp vấp. Và có lẽ chúng cũng sẽ phải đối diện với những mất mát, hờn giận, đổ vỡ và sợ hãi... như chúng ta. Và chúng ta sẽ trao lại cho những Diệu Tâm, Minh Trí, Diệu Phương, Minh Từ, Diệu Thiện, Minh Tiến, Minh Hoàng, Diệu Liên... những gì đây bạn nhỉ, những gia tài và của cải nào để có thể giúp chúng tự bảo hộ và vun bồi hạnh phúc trước những khổ đau đây?

Nơi tôi trở về có những chiếc lá chín bắt đầu rụng rơi. Con đường trái đá xanh đi lên con dốc nhỏ từ thiền đường Suối Tịnh về nhà Chuyển Hóa. Ngôi nhà Chuyển Hóa nằm dựa lưng vào vách núi ngòi yên giữa đất trời lặng nhìn bốn mùa đến rồi đi. Tu học ví như người mặc áo đi trong sương mù, rồi một ngày nào áo ướt đẫm sương mà không biết, chuyển hóa mà không hay. Tôi tin như vậy. Rồi một ngày những hờn giận, lo âu, sợ hãi của chúng ta sẽ tan biến như sương khói dưới ánh nắng ban mai. Hãy nắm tay nhau đi trong sương sớm, lắng nghe tiếng lá rụng rơi đều như pháp nhủ lời kinh xưa. Và nhớ lời nhắn gửi của thầy Tịnh Từ,

Huynh đệ một nhà đạo đắp xây

Vai mang tình nặng nghĩa đong đầy

Sinh Thức làm mới ngày thêm mới

Trong nắng hoa cười hương gió bay.

Làm mới có nghĩa là có đổi thay, có chuyển hóa và có hạnh phúc. Tôi tin như vậy. Con đường ta đi ngút ngàn xa, chắc cũng có những nổi trôi. Nhưng hãy mỉm cười an vui và giữ lòng cho thanh tịnh, rồi trong nắng, hoa sẽ cùng mỉm cười và gió sẽ đưa tâm hương thơm bay đi thật xa.

Nguyễn Duy Nhiên